

Vergaderjaar 2022–2023

35 604

Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 in verband met de tijdelijke verlenging van de bevoegdheid om biometrische gegevens van vreemdelingen af te nemen en te verwerken

Nr. 9

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 december 2022

Zoals u is toegezegd¹, ontvangt u hierbij de eerste rapportage inzake de onregelmatigheden die door toepassing van de Wbvk zijn ontdekt.

Voordat ik op cijfers inga, wil ik een nadere uitleg geven over de registratie.

Eerder was er sprake van het opzetten van een registratiefaciliteit, waarin onregelmatigheden zouden worden geregistreerd². Deze term suggereert een nieuwe voorziening waarin geconstateerde onregelmatigheden zouden worden opgeslagen en gerubriceerd. Bij nader inzien is een dergelijke nieuwe faciliteit niet nodig. Voor de rapportage kan gebruik worden gemaakt van bestaande voorzieningen van ketenpartners en van de Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV), het centrale vreemdelingen administratiesysteem in de migratieketen dat door alle ketenpartners wordt gebruikt.

Een eerder gesignaleerde zorg vanuit uw Kamer was in hoeverre in de rapportage de geregistreeerde onregelmatigheden herleidbaar zouden zijn tot individuele vreemdelingen. Voor de rapportage is deze herleidbaarheid niet strikt noodzakelijk. Dit is mede ingegeven door de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) waarin staat dat de verwerking van persoonsgegevens beperkt moet zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (minimale gegevensverwerking).

Nu er geen aparte registratiefaciliteit wordt opgezet en deze rapportage zodanig wordt vormgegeven dat de geregistreeerde onregelmatigheden direct noch indirect zijn terug te leiden tot individuele vreemdelingen, is er

¹ Kamerstuk 35 604, nr. 7, pag. 15.

² Kamerstuk 35 604, nr. E, pag. 5.

geen sprake meer van een nieuwe verwerking van persoonsgegevens en is het niet noodzakelijk om advies aan de Autoriteit Persoonsgegevens te vragen of een Data Protection Impact Assessment op te stellen.

Categorieën onregelmatigheden

Er zullen drie categorieën onregelmatigheden worden gerapporteerd, namelijk:

- Signalen van mogelijke ID-fraude³ (opzettelijke functionele onregelmatigheden);
- Administratieve onregelmatigheden (onopzettelijke functionele onregelmatigheden)
- Overige onregelmatigheden; deze moeten nog nader worden uitgezocht.

Eerder is aangegeven dat ook de categorieën »opzettelijk fysiek» (het bewust beschadigen van vingers om vingerafdrukken onmogelijk te maken) en »onopzettelijk fysiek» (het missen van vingers waardoor vingerafdrukken niet mogelijk zijn) zouden worden geregistreerd.⁴ Deze categorieën zullen evenwel niet worden opgenomen in de rapportage. De onmogelijkheid om biometrie af te nemen, leidt er immers toe dat er ook geen onregelmatigheden op grond van het gebruik van biometrie kunnen worden ontdekt. Daarmee zijn deze categorieën niet direct relevant voor de rapportage.

Vorm van registratie

Er is gezocht naar een vorm waarin de registratie kan plaatsvinden zonder dat de desbetreffende medewerkers te maken krijgen met onevenredig zware administratieve lasten.⁵ Om die reden leveren het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Politie/AVIM bestanden met geconstateerde onregelmatigheden aan, die door de Directie Regie Migratieketen in de BVV nader zijn geanalyseerd.

Om een beeld te krijgen van de aantallen en typen afwijkingen is een specifiek logboek gecreëerd binnen de BVV.⁶ Dit logboek houdt de reacties van het systeem (de BVV) op de registratie van vingerafdrukken bij, zodat deze na de analyse gecategoriseerd kunnen worden. Het voor de analyse gebruikte logboek in de BVV bestrijkt de periode van 20 juli 2021 t/m 30 juni 2022.

Het Handhavingsinformatieknooppunt (HIK) van de IND heeft daarnaast een eerste conceptrapportage inzake onregelmatigheden over 2021 opgeleverd, die gegevens bevat over onregelmatigheden en mogelijke fraude op het gebied van de identiteit ten behoeve van de evaluatie van de Wbvk. Het HIK ontvangt deze gegevens niet alleen van de IND maar van alle relevante ketenpartners, zoals het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Nationale Politie.

Uitkomsten rapportage:

Mogelijke ID-fraude: 182
Administratieve onregelmatigheden: 280
Overige/nader te onderzoeken: 2030

³ Pas na een rechterlijke uitspraak is vastgesteld of er daadwerkelijk ID-fraude gepleegd is.

⁴ Kamerstuk 35 604, nr. 8, pag. 2.

⁵ Kamerstuk 35 604, nr. 7.

⁶ Een logboek betreft een geautomatiseerde registratie van gegevens, bedoeld om bij te houden welke gebeurtenissen/handelingen binnen een systeem hebben plaats gevonden.

Zoals eerder aangegeven, is het ontbreken van een nulmeting vóór de inwerkingtreding van de Wbvk op 1 maart 2014, niet goed mogelijk om aan bovenstaande cijfers een conclusie te verbinden wat betreft de doelmatigheid van de wet⁷.

Het is aan de Ketenpartners om gevolgen te verbinden aan de constatering van een onregelmatigheid; zo kan een machtiging tot voorlopig verblijf of een verblijfsvergunning worden geweigerd, of kan de administratie worden aangepast.

In aanloop naar de volgende rapportage (najaar 2023) wordt nader onderzoek gepleegd naar een aantal van de geconstateerde afwijkingen. De resultaten van dit onderzoek zullen worden opgenomen in de volgende rapportage.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
E. van der Burg

⁷ Kamerstuk 33 192, nr. 18, pag. 2.